

**BAN CHỈ ĐẠO ĐỔI MỚI
VÀ PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP**

Số: /BC-BĐMDN

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Hà Nội, ngày 24 tháng 6 năm 2015

**BÁO CÁO
Tình hình thực hiện tái cơ cấu doanh nghiệp nhà nước
6 tháng đầu năm 2015**

Năm 2015, công tác tái cơ cấu DNNN đặt ra cho các bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế và tổng công ty nhà nước các nhiệm vụ chủ yếu là: (1) Hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách về đổi mới tổ chức quản lý và tái cơ cấu DNNN theo Chương trình công tác năm 2015 đã đề ra; (2) Hoàn thành kế hoạch tái cơ cấu DNNN giai đoạn 2014 - 2015, trong đó, năm 2015 cổ phần hóa 289 doanh nghiệp, (3) triển khai sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp theo Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ; (4) Căn cứ tiêu chí, danh mục phân loại DNNN rà soát bổ sung doanh nghiệp cần cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước năm 2015 và xây dựng Phương án sắp xếp DNNN giai đoạn 2016 - 2020.

Thường trực Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp xin báo cáo tình hình thực hiện tái cơ cấu DNNN 6 tháng đầu năm 2015, như sau:

I. Về công tác lãnh đạo, chỉ đạo

Ngay từ đầu năm 2015, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp đã chỉ đạo thực hiện nghiêm vụ tái cơ cấu DNNN quyết liệt và sâu sát:

- Trong các phiên họp Chính phủ thường kỳ, công tác tái cơ cấu DNNN được coi là một trong các nhiệm vụ trọng tâm trong tái cơ cấu nền kinh tế, thường xuyên được đề cập. Thủ tướng Chính phủ luôn nhắc nhở các cấp, các ngành tập trung chỉ đạo thực hiện, kịp thời phối hợp, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc để hoàn thành kế hoạch đã đề ra. Thủ tướng Chính phủ đã trực tiếp chủ trì Hội nghị giao ban công tác tái cơ cấu DNNN Quý I năm 2015 với các bộ, địa phương, tập đoàn kinh tế có nhiều DNNN thực hiện tái cơ cấu, để đánh giá tình hình thực hiện và chỉ đạo những nhiệm vụ, giải pháp cụ thể. Phiên họp tháng 5/2015, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết với 9 nội dung mang tính đột phá nhằm xử lý kịp thời các khó khăn, vướng mắc, đẩy nhanh tiến độ tái cơ cấu DNNN trong khi chờ sửa đổi, bổ sung các Nghị định có liên quan¹.

¹ (1) áp dụng hình thức thoái vốn tại doanh nghiệp cổ phần hóa chưa niêm yết trên TTCK và chưa bàn giao về SCIC, (2) giá bán cổ phần cho người lao động và tổ chức công đoàn trong doanh nghiệp đã được phê duyệt phương án cổ phần nhưng chưa có điều kiện IPO, (3) chi phí bảo hành sản phẩm, hàng hóa, công trình xây lắp từ thời điểm xác định giá trị doanh nghiệp đến thời điểm chính thức chuyển sang công ty cổ phần, (4) việc xác định giá trị vốn đầu tư dài hạn của doanh nghiệp cổ phần hóa tại

- Phó Thủ tướng - Trưởng ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp đã trực tiếp chủ trì giao ban để đánh giá kết quả thực hiện công tác tái cơ cấu DN năm 2014 và đề ra nhiệm vụ, giải pháp năm 2015; ban hành Quyết định về nhiệm vụ công tác trọng tâm năm 2015 của Ban Chỉ đạo, phân công nhiệm vụ cho các thành viên của Ban Chỉ đạo. Cuối tháng 4/2015, Phó Thủ tướng - Trưởng ban đã chủ trì cuộc họp xử lý các vướng mắc, kiến nghị mà các bộ, địa phương, doanh nghiệp gặp phải trong quá trình tái cơ cấu DN.

- Thường trực Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp đã tổ chức nhiều đoàn công tác đến làm việc với: 6 bộ, ngành, 15 địa phương, 5 tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước để kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn giải quyết khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện tái cơ cấu, cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước và sắp xếp, đổi mới công ty nông, lâm nghiệp; thực hiện báo cáo Thủ tướng, Phó Thủ tướng tình hình tái cơ cấu DN định kỳ hàng tháng, hàng quý.

II. Kết quả thực hiện

1. Về ban hành cơ chế chính sách

- Theo Chương trình công tác năm 2015, các bộ phải xây dựng đề trình Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ ban hành 17 Nghị định, Quyết định và Đề án thuộc lĩnh vực sắp xếp, đổi mới doanh nghiệp. Trong đó, 6 tháng đầu năm 2015, các bộ phải trình 11 dự thảo Nghị định, Quyết định và Đề án (Phụ lục 1a). Đến hết ngày 23/6/2015, các bộ mới trình được 3/10 dự thảo Nghị định, Quyết định và đề nghị không ban hành 1 Nghị định (đạt 37% kế hoạch), cụ thể là:

+ Dự thảo Nghị định sửa đổi bổ sung Nghị định số 91/2010/NĐ-CP ngày 28/10/2010 của Chính phủ quy định chính sách đối với người lao động dôi dư khi sắp xếp lại công ty TNHH một thành viên do Nhà nước làm chủ sở hữu, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đang hoàn thiện lần cuối để trình Thủ tướng Chính phủ ký ban hành.

+ Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 175/2013/NĐ-CP ngày 13/11/2013 của Chính phủ về Điều lệ tổ chức và hoạt động của Tổng công ty Đường sắt Việt Nam, Bộ Giao thông vận tải đang tiếp thu ý kiến các thành viên Chính phủ.

doanh nghiệp khác được xác định thấp hơn giá trị sổ sách kế toán, (5) việc xác định giá trị vốn góp của doanh nghiệp cổ phần hóa vào một công ty cổ phần có cổ phiếu đã niêm yết trên thị trường upcom không có giao dịch trong vòng 30 ngày trước thời điểm tổ chức xác định giá trị doanh nghiệp, (6) thời hạn doanh nghiệp cổ phần hóa phải hoàn thành việc lập và kiểm toán báo cáo tài chính, quyết toán thuế, quyết toán và xác định giá trị phần vốn nhà nước tại thời điểm chính thức chuyển thành công ty cổ phần và các tồn tại tài chính cần tiếp tục xử lý, (7) việc lựa chọn thuê tư vấn xây dựng phương án thoái vốn và chi phí thoái vốn, (8) việc lựa chọn tổ chức tư vấn định giá xác định giá trị doanh nghiệp, (9) việc lựa chọn tổ chức tư vấn cổ phần hóa đối với các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước và một số doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực đặc biệt như bảo hiểm, ngân hàng, viễn thông,... khi cổ phần hóa.

+ Dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về chuyển đơn vị sự nghiệp công lập thành công ty cổ phần (Bộ Tài chính trình). Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành ngày 22/6/2015.

+ Bộ Kế hoạch và Đầu tư đề nghị không ban hành Nghị định về Quy chế quản trị công ty TNHH MTV do Nhà nước làm chủ sở hữu vì các nội dung có liên quan đã được quy định tại các Luật và Nghị định khác. VPCP đang trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

- Ngoài Chương trình công tác năm 2015 nêu trên:

+ Thường trực Ban Chỉ đạo đã phối hợp với Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch và Đầu tư rà soát các văn bản quy phạm pháp luật thuộc lĩnh vực sắp xếp, đổi mới doanh nghiệp để hoàn thiện cho phù hợp với Luật Doanh nghiệp, Luật Đầu tư (sửa đổi) và Luật Quản lý và sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp có hiệu lực từ 01/7/2015.

+ Bộ Tài chính đã trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ thể chế hóa 9 nội dung mà Chính phủ đã ra Nghị quyết nhằm xử lý kịp thời các khó khăn, vướng mắc, đẩy nhanh tiến độ tái cơ cấu DNNN trong khi chờ sửa đổi, bổ sung các Nghị định có liên quan.

2. Về thực hiện tái cơ cấu, cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước

a) Thực hiện tái cơ cấu DNNN:

Các Bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước đã triển khai thực hiện các đề án tái cơ cấu DNNN đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; phê duyệt và chỉ đạo thực hiện các đề án tái cơ cấu các doanh nghiệp trực thuộc. Trong đó, tập trung vào sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện hệ thống quy chế quản lý nội bộ; sắp xếp lại cơ cấu tổ chức, bộ máy quản lý, điều hành; tăng cường công tác kiểm soát nội bộ; sắp xếp lại các doanh nghiệp cấp IV (đối với các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước).

b) Về sắp xếp, cổ phần hóa DNNN:

Tính đến ngày 23/6/2015, 289 doanh nghiệp thuộc diện cổ phần hóa năm 2015 đều đã thành lập Ban Chỉ đạo. Trong đó, 127 doanh nghiệp đang tiến hành xác định giá trị doanh nghiệp, 44 doanh nghiệp đã có quyết định công bố giá trị doanh nghiệp, 61 doanh nghiệp đã hoàn thành cổ phần hóa (5 tổng công ty nhà nước và 56 doanh nghiệp, bộ phận doanh nghiệp) (Phụ lục số 2).

Ngoài cổ phần hóa, đã bán 02 doanh nghiệp, giải thể 01 doanh nghiệp, sáp nhập 01 doanh nghiệp, chuyển thành công ty TNHH hai TV 03 doanh nghiệp. Nâng tổng số doanh nghiệp được sắp xếp, cổ phần hóa trong 6 tháng đầu năm 2015 là 68 doanh nghiệp.

Những đơn vị đạt kết quả tốt là: Thành phố Hà Nội (19 doanh nghiệp) và Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản (05 doanh nghiệp), tỉnh Nghệ An (04 doanh nghiệp).

c) Về thoái vốn của các tập đoàn, tổng công ty nhà nước đã đầu tư vào 5 lĩnh vực nhạy cảm và bán bớt phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp Nhà nước không cần nắm giữ (gọi tắt là thoái vốn nhà nước) (Phụ lục số 3):

Trong 6 tháng đầu năm, đã thoái vốn nhà nước được 7.522 tỷ đồng, thu về 11.161 tỷ đồng, bằng 1,48 lần giá trị sổ sách. Trong đó:

- Thoái vốn của các tập đoàn, tổng công ty nhà nước đã đầu tư vào 5 lĩnh vực nhạy cảm (bất động sản, chứng khoán, ngân hàng, bảo hiểm, quỹ đầu tư) 3.368 tỷ đồng, thu về 3.863 tỷ đồng, bằng 1,15 giá trị sổ sách; đạt 15% số vốn các tập đoàn, tổng công ty nhà nước cần phải thoái.

- Bán bớt phần vốn nhà nước tại các doanh nghiệp Nhà nước không cần nắm giữ 4.153 tỷ đồng, thu về 7.298 tỷ đồng, bằng 1,76 lần giá trị sổ sách.

Những đơn vị thực hiện thoái vốn có kết quả khá tốt là: Tập đoàn Viễn thông Quân đội (thoái 2.655 tỷ đồng, thu về 3.169 tỷ đồng), Tổng công ty Hàng hải Việt Nam (thoái 918 tỷ đồng, thu về 1.256 tỷ đồng), Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước (thoái 851 tỷ đồng, thu về 2.306 tỷ đồng), Tập đoàn Bưu chính Viễn thông Việt Nam (thoái 596 tỷ đồng, thu về 783 tỷ đồng), Tập đoàn Điện lực (thoái 588 tỷ đồng, thu về 593 tỷ đồng), Tập đoàn Công nghiệp Cao su (thoái 556 tỷ đồng, thu về 695 tỷ đồng), Tập đoàn Dầu khí Việt Nam (thoái 259 tỷ đồng, thu về 484 tỷ đồng), tỉnh Bình Dương (thoái 149 tỷ đồng, thu về 159 tỷ đồng).

d) Kết quả đấu giá bán cổ phần lần đầu:

Theo báo cáo của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước, đến ngày 17/6/2015, có 46 doanh nghiệp cổ phần hóa bán đấu giá cổ phần lần đầu ra công chúng tại Sở giao dịch chứng khoán và các công ty chứng khoán với tổng số lượng cổ phần chào bán là 557 triệu cổ phiếu, giá trị 5.576 tỷ đồng. Số cổ phiếu bán được là 110 triệu cổ phiếu, đạt 19,7% tổng số lượng cổ phần chào bán (Phụ lục số 4).

3. Về việc rà soát, bổ sung doanh nghiệp cần cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước năm 2015 và Phương án tổng thể sáp xếp DNHH giai đoạn 2016 - 2020

Đến nay, đã có 23 Bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế trình và được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt phương án sáp xếp DNHH theo tiêu chí, danh mục phân loại doanh nghiệp 100% vốn nhà nước. Theo đó:

- Bổ sung kế hoạch thực hiện trong năm 2015: 125 doanh nghiệp cổ phần hóa, 19 doanh nghiệp giải thể, phá sản, 12 doanh nghiệp giao, bán, 8 doanh nghiệp sáp nhập, hợp nhất và 2 doanh nghiệp chuyển thành đơn vị sự nghiệp.

- Đưa vào kế hoạch thực hiện trong giai đoạn 2016 - 2020: 111 doanh nghiệp cổ phần hóa, 02 doanh nghiệp sáp nhập, hợp nhất.

4. Về triển khai thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp (Nghị định):

a) Về công tác chỉ đạo:

- Để triển khai thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng - Trưởng ban đã có nhiều ý kiến chỉ đạo các bộ, ngành khẩn trương ban hành văn bản hướng dẫn thực hiện Nghị định; yêu cầu các bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế có công ty nông, lâm nghiệp khẩn trương xây dựng đề án tổng thể sắp xếp công ty nông, lâm nghiệp báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thẩm định, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt để thực hiện.

- Thực hiện chỉ đạo của Phó Thủ tướng - Trưởng ban, Thường trực ban Chỉ đạo đã tổ chức Hội nghị trực tuyến với các Bộ, ngành, địa phương có công ty nông, lâm nghiệp để triển khai thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP của Chính phủ. Làm việc trực tiếp với 15 địa phương, Tập đoàn Công nghiệp Cao su, Tổng công ty Cà phê để đôn đốc, hướng dẫn, giải đáp kịp thời những khó khăn, vướng mắc trong quá trình xây dựng phương án tổng thể sắp xếp, đổi mới các công ty nông, lâm nghiệp.

b) Về ban hành văn bản hướng dẫn thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ:

Theo kế hoạch, hết Quý IV năm 2014, các bộ cần ban hành 15 văn bản hướng dẫn. Tuy nhiên, đến nay, các bộ mới ban hành 09 Thông tư, 01 dự thảo Nghị định, cụ thể là (Phụ lục 1b):

- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành 04 Thông tư hướng dẫn về: xây dựng đề án và phương án tổng thể sắp xếp, đổi mới công ty nông, lâm nghiệp; quản lý rừng bền vững; cải tạo rừng tự nhiên là rừng sản xuất; hướng dẫn xác định giá trị rừng trồng, vườn cây khi thực hiện sắp xếp, đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả công ty nông, lâm nghiệp.

- Bộ Tài nguyên và Môi trường ban hành 01 Thông tư hướng dẫn việc quản lý, sử dụng đất đai khi sắp xếp, đổi mới và phát triển nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp.

- Bộ Tài chính ban hành 04 Thông tư hướng dẫn về: xác định tiền thuê đất đối với công ty nông, lâm nghiệp sử dụng đất vào mục đích sản xuất nông, lâm nghiệp và nuôi trồng thủy sản; xử lý tài chính và cơ chế tài chính đặc thù khi sắp xếp, đổi mới và nâng cao hiệu quả công ty nông, lâm nghiệp; phân bổ kinh phí rà soát, đo đạc cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất.

- Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đưa chính sách giải quyết lao động dôi dư khi sắp xếp công ty nông, lâm nghiệp vào Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 91/2010/NĐ-CP ngày 28/10/2010 và dự thảo Nghị định này đang được hoàn thiện để trình Thủ tướng Chính phủ ký ban hành.

c) Về thẩm định và phê duyệt các phương án tổng thể sắp xếp công ty nông, lâm nghiệp:

Cả nước có 2 Bộ (Quốc phòng, Công an), 43 tỉnh, thành phố và 2 tập đoàn, tổng công ty nhà nước có công ty nông, lâm nghiệp. Thực hiện hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các bộ, địa phương, tập đoàn, tổng công ty nhà nước đang tích cực xây dựng phương án tổng thể sắp xếp, đổi mới các công ty nông, lâm nghiệp, báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thẩm định để trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt.

Đến ngày 23/6/2015 có 4 địa phương được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt phương án tổng thể sắp xếp, đổi mới công ty nông, lâm nghiệp². Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã thẩm định phương án của Tổng công ty Cà phê Việt Nam và 5 tỉnh: Bình Định, Khánh Hòa, Quảng Ninh, Long An, Kiên Giang; dự kiến hết tháng 7/2015 sẽ hoàn thành việc thẩm định các phương án để trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt.

5. Về việc thoái vốn nhà nước và chuyển giao quyền đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước về Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước (SCIC):

a) Về thoái vốn nhà nước:

So với các DNNN khác, SCIC được Chính phủ cho phép áp dụng một số cơ chế bán cổ phần mang tính đột phá như: bán đấu giá theo lô, bán cho người lao động và cổ đông chiến lược, việc hạ giá khởi điểm, bán dưới mệnh giá, bán thỏa thuận trực tiếp, bán cổ phần tại công ty đại chúng chưa niêm yết.

Thực hiện cơ chế này, 6 tháng đầu năm 2015, SCIC đã bán được 814 tỷ đồng, thu về 2.212 tỷ đồng, bằng 2,7 lần giá trị sổ sách. So với hiệu quả thoái vốn chung của cả nước (đạt 1,76 lần giá trị sổ sách) thì hiệu quả thoái vốn tại SCIC cao hơn. Điều đó chứng tỏ tác dụng của những cơ chế bán cổ phần Chính phủ đã cho phép SCIC áp dụng.

b) Về chuyển giao quyền đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước về Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước (SCIC):

Đến nay, SCIC đã tiếp nhận quyền đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước tại 980 doanh nghiệp (trong đó có 6 tổng công ty) với tổng giá trị theo sổ sách là 8.648 tỷ đồng. Theo quyết định phê duyệt phương án cổ phần hóa, giai đoạn 2014 - 2015 có 20 tập đoàn, tổng công ty bàn giao quyền đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước về SCIC. Nhìn chung, tiến độ bàn giao quyền đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước từ các Bộ, địa phương về SCIC chậm. Trong 5 tháng đầu năm 2015 chỉ tiếp nhận 2 doanh nghiệp. SCIC cho rằng do nhận thức của các Bộ, địa phương và doanh nghiệp về chủ trương chuyển giao quyền đại diện chủ sở hữu phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp về SCIC còn chưa nhất quán. Một số Bộ, địa phương thì cho rằng đến cuối năm 2015 mới tổng kết mô hình tổ chức và

² Các tỉnh: Vĩnh Phúc, Lạng Sơn được Thủ tướng phê duyệt phương án; các tỉnh: Bình Dương, Tây Ninh có phương án được phê duyệt trước đây đã phù hợp với Nghị định số 118/2014/NĐ-CP nên không phải xây dựng, trình phê duyệt lại.

hoạt động của SCIC nên chần chờ; việc phối hợp giải quyết các vấn đề tồn tại về tài chính tại doanh nghiệp giữa SCIC và Bộ, địa phương còn chậm; SCIC chần chờ trong việc tiếp nhận các doanh nghiệp đang yếu kém, thua lỗ.

III. Những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

1. Tồn tại, hạn chế

a) Việc ban hành cơ chế, chính sách về đổi mới tổ chức quản lý và tái cấu DNNSN trong 6 tháng đầu năm 2015 chưa đạt tiến độ đề ra. Hiện còn 7 dự thảo Nghị định, Quyết định và Đề án (chiếm 63% kế hoạch) đã hết thời hạn nhưng chưa có bộ chia trình được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ. Cụ thể là:

- Bộ Kế hoạch và Đầu tư còn 4 dự thảo Nghị định, Quyết định và Đề án: (1) Nghị định về công bố thông tin của công ty TNHH MTV do Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ, (2) Nghị định về tổ chức, quản lý và hoạt động của DNNSN trực tiếp phục vụ quốc phòng, an ninh hoặc kết hợp kinh tế với quốc phòng, an ninh, (3) Báo cáo rà soát các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước theo Nghị định số 69/2014/NĐ-CP ngày 15/7/2014 của Chính phủ, (4) Quyết định sửa đổi, bổ sung Quyết định số 37/2014/QĐ-TTg ngày 18/6/2014 của Thủ tướng Chính phủ về ban hành tiêu chí, danh mục phân loại DNNSN.

- Bộ Tài chính còn 2 dự thảo Nghị định: (1) Nghị định quy định về đầu tư vốn nhà nước vào doanh nghiệp và quản lý, sử dụng vốn, tài sản tại doanh nghiệp, (2) Nghị định về giám sát, đánh giá hiệu quả công khai thông tin về hoạt động của doanh nghiệp.

- Bộ Thông tin và Truyền thông còn 1 Nghị định về ban hành Điều lệ tổ chức và hoạt động của Tập đoàn Bưu chính Viễn thông Việt Nam.

Đến cuối tháng 5, những vướng mắc, khó khăn là một trong các nguyên nhân làm chậm trễ quá trình cổ phần hóa và thoái vốn nhà nước mới được các cơ quan tổng hợp, báo cáo Chính phủ ra Nghị quyết về 9 nội dung có tính nguyên tắc để xử lý trong khi chờ sửa đổi các Nghị định có liên quan. Tuy nhiên, đến ngày 19/6/2015, Bộ Tài chính mới trình được Thủ tướng Chính phủ dự thảo thể chế hóa 9 nội dung này và đề nghị Thủ tướng Chính phủ yêu cầu Bộ Tư pháp thẩm định.

b) Trong 6 tháng đầu năm cổ phần hóa được 61 doanh nghiệp, đạt 21,1% kế hoạch (289 doanh nghiệp). Như vậy, để hoàn thành kế hoạch đề ra, trong 6 tháng cuối năm 2015, cần cổ phần hóa 228 doanh nghiệp, chưa kể 125 doanh nghiệp phê duyệt bổ sung năm 2015, đòi hỏi có sự quyết tâm và tập trung cao độ của các bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế và tổng công ty nhà nước.

c) Theo báo cáo của Bộ Tài chính, tính đến ngày 01/01/2015, số vốn các tập đoàn, tổng công ty phải thoái khỏi 5 lĩnh vực nhạy cảm là 22.363 tỷ đồng. Từ nay đến cuối năm 2015, chỉ còn 6 tháng để hoàn thành kế hoạch thoái vốn, còn 85% tổng số vốn phải thoái.

d) Việc triển khai sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp còn chậm:

- Còn 5 văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ chưa được các Bộ ban hành nên chưa có đầy đủ cơ sở pháp lý để các bộ, ngành, địa phương và doanh nghiệp triển khai thực hiện. Cụ thể là:

+ Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn còn 01 Nghị định và 02 Thông tư về: việc giao khoán đất nông nghiệp, đất rừng sản xuất và đất có mặt nước nuôi trồng thủy sản trong các nông, lâm trường quốc doanh; quản lý rừng sản xuất là rừng tự nhiên; chính sách khuyến khích chuyển giao ứng dụng các tiến bộ KHCN về giống mới, phân bón, cơ giới hóa, công nghệ sinh học, công nghệ sau thu hoạch và chế biến; sửa đổi, bổ sung chính sách đầu tư, phát triển rừng trồng trên diện tích đất được quy hoạch là rừng phòng hộ, rừng đặc dụng.

+ Bộ Kế hoạch và Đầu tư còn 01 Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về: chính sách đầu tư hỗ trợ kết cấu hạ tầng; thu hút và khuyến khích đầu tư; đặt hàng, giao nhiệm vụ công ích đối với các công ty nông, lâm nghiệp.

+ Ngân hàng Nhà nước Việt Nam còn 01 Thông tư hướng dẫn về việc xử lý các khoản nợ vay của công ty nông, lâm nghiệp tại tổ chức tín dụng khi thực hiện sắp xếp, đổi mới theo Nghị định số 118/2014/NĐ-CP.

- Đến nay, còn 34 tỉnh, thành phố chưa báo cáo được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thẩm định phương án tổng thể sắp xếp, đổi mới công ty nông, lâm nghiệp.

đ) Tập đoàn Bưu chính Viễn thông Việt Nam đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án tái cơ cấu hơn 1 năm, giải quyết kiến nghị trong quá trình thực hiện Đề án hơn 7 tháng. Tuy nhiên, cho đến nay, Bộ Thông tin và Truyền thông vẫn chưa trình Chính phủ ban hành Nghị định về Điều lệ tổ chức và hoạt động, làm cơ sở pháp lý cho việc tổ chức và hoạt động của Tập đoàn và đề trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt mức vốn điều lệ, kế hoạch, chiến lược phát triển, cơ chế tổ chức hoạt động kinh doanh của hệ thống vệ tinh Vinasat 1,2.

2. Nguyên nhân

Về chủ quan, các Bộ, ngành, địa phương chưa tập trung cho việc ban hành cơ chế, chính sách theo đúng kế hoạch đã đề ra; chưa tháo gỡ kịp thời những vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện, đặc biệt là cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước, bán đấu giá cổ phần theo lô mới chỉ được áp dụng ở SCIC và một số đơn vị thí điểm mà chưa có quy định pháp lý cụ thể để áp dụng chung. Công tác chỉ đạo và triển khai thực hiện ở nhiều đơn vị chưa sát sao và quyết liệt.

Việc chậm trình dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ để thể chế hóa 9 nội dung Chính phủ đã quyết nghị nhằm giải quyết vướng mắc, khó khăn trong cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước có nguyên nhân do Bộ Tư pháp cho rằng

Quyết định của Thủ tướng Chính phủ có hiệu lực pháp lý thấp hơn Nghị định của Chính phủ nên không đủ hiệu lực pháp luật để thay thế đối với các quy định có liên quan trong các Nghị định chưa được sửa đổi. Nếu thay thế chế hóa dưới hình thức Nghị định của Chính phủ như ý kiến của Bộ Tư pháp thì đâu cần Chính phủ phải thảo luận và ban hành Nghị quyết cho phép thực hiện trong khi chưa sửa được các Nghị định có liên quan.

Về khách quan, tác động của cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới và những khó khăn của kinh tế trong nước ảnh hưởng đến thị trường tài chính, thị trường chứng khoán và việc bán cổ phần, thoái vốn nhà nước ra công chúng (46 doanh nghiệp cổ phần hóa chỉ bán được 19,7% số cổ phần chào bán lần đầu ra công chúng). Nhiều doanh nghiệp thực hiện sắp xếp, cổ phần hóa hiện nay có quy mô lớn, phạm vi hoạt động rộng, tài chính phức tạp, để thành công cần có sự tham gia của các nhà đầu tư lớn và có tiềm lực tài chính nên cần có nhiều thời gian để chuẩn bị, xử lý. Trong 6 tháng đầu năm 2015, cả nước có nhiều đợt nghỉ kéo dài, tổng cộng hơn 3 tuần làm việc, phần nào có ảnh hưởng đến tiến độ thực hiện.

VI. Nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2015

1. Khẩn trương ban hành đúng tiến độ các cơ chế, chính sách về đổi mới tổ chức quản lý và tái cơ cấu DNNSN theo kế hoạch đã đề ra:

- Ngay trong tháng 7 năm 2015:

+ Các Bộ: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Nội vụ, Thông tin và Truyền thông trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ 7 dự thảo Nghị định, Quyết định và Đề án như đã nêu ở điểm a mục 1 phần III trên đây.

+ Các Bộ: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Kế hoạch và Đầu tư và Ngân hàng Nhà nước Việt Nam hoàn thành việc ban hành 5 văn bản hướng dẫn thực hiện Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp như đã nêu tại điểm d mục 1 phần III trên đây.

- Trong Quý III năm 2015: Bộ Kế hoạch và Đầu tư trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định sửa đổi, bổ sung Quyết định số 37/2014/QĐ-TTg ngày 18/6/2014 của Thủ tướng Chính phủ về ban hành tiêu chí, danh mục phân loại DNNSN.

2. Các Bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước:

Chỉ đạo quyết liệt hơn nữa để hoàn thành kế hoạch tái cơ cấu DNNSN đã đề ra, đặc biệt là cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước. Trong khi chờ sửa đổi, bổ sung các Nghị định có liên quan, áp dụng 9 nội dung nêu tại mục 5 Nghị quyết số 40/NQ-CP ngày 01 tháng 6 năm 2015 của Chính phủ. Tập trung vào một số công việc sau:

a) Trong Quý III năm 2015, hoàn thành phê duyệt phương án cổ phần hóa của 44 doanh nghiệp đã có quyết định công bố giá trị doanh nghiệp và quyết định công bố được giá trị của 127 doanh nghiệp hiện đang tiến hành xác định

giá trị doanh nghiệp. Trong Quý VI năm 2015, hoàn thành phê duyệt phương án cổ phần hóa của 127 doanh nghiệp nêu trên. Nếu thực hiện được tiến độ này thì năm 2015 có thể hoàn thành cổ phần hóa được từ 200 đến 230 doanh nghiệp.

Những doanh nghiệp đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt phương án cổ phần hóa nhưng chưa có điều kiện IPO ngay thì chuyển thành công ty cổ phần với các cổ đông là Nhà nước, tổ chức công đoàn, người lao động nhằm đa dạng hóa sở hữu để đổi mới quản trị doanh nghiệp, tạo hàng hóa sẵn sàng cho thị trường. Trong đó, giá bán cổ phần cho người lao động và tổ chức công đoàn trong doanh nghiệp bằng 60% giá khởi điểm theo phương án cổ phần hóa.

Một số Bộ, địa phương, tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước có khá nhiều doanh nghiệp phải hoàn thành cổ phần hóa trong 6 tháng cuối năm 2015, cần tập trung chỉ đạo quyết liệt để bảo đảm hoàn thành kế hoạch, như: Bộ Công Thương, Bộ Xây dựng, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Quốc phòng, Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản, Tổng công ty Đường sắt Việt Nam, Tổng công ty Xi măng Việt Nam; các tỉnh: Lào Cai, Yên Bái, Hải Dương, Nam Định, Tiền Giang, Thừa Thiên - Huế, Bình Dương và các thành phố: Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Cần Thơ.

b) Lập danh sách những doanh nghiệp đã cổ phần hóa nhưng tỷ lệ vốn nhà nước chưa đạt theo phương án đã được phê duyệt và tiêu chí, danh mục phân loại DNHH; đề ra lộ trình tiếp tục bán vốn nhà nước, báo cáo Thủ tướng Chính phủ trong tháng 7 năm 2015; đồng thời theo thẩm quyền chỉ đạo tiếp tục bán vốn nhà nước theo phương án đã được phê duyệt. Giao Bộ Tài chính theo dõi việc này, định kỳ hàng tháng báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

c) Căn cứ tiêu chí phân loại DNHH, trong Quý III năm 2015, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt phương án sắp xếp DNHH giai đoạn 2016 - 2020.

d) Khẩn trương xây dựng Phương án tổng thể sắp xếp các công ty nông, lâm nghiệp trực thuộc, báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn thẩm định, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt để thực hiện.

đ) Trong quá trình thực hiện, Bộ trưởng các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan trực thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Chủ tịch tập đoàn kinh tế cần phối hợp chặt chẽ, kịp thời báo cáo Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp và các cơ quan liên quan những vướng mắc, khó khăn để có biện pháp xử lý, tháo gỡ kịp thời; trường hợp vượt thẩm quyền, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

Hàng tháng, các Bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước báo cáo Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp tiến độ thực hiện, những vướng mắc, khó khăn để tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ giao nhiệm vụ cho các cơ quan giải quyết hoặc xử lý theo thẩm quyền.

e) Đề cao trách nhiệm của các cấp, các ngành trong thực hiện nhiệm vụ tái cơ cấu DN NN. Bộ trưởng các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Chủ tịch tập đoàn kinh tế chịu trách nhiệm trước Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về việc hoàn thành kế hoạch tái cơ cấu DN NN. Xử lý nghiêm lanh đạo doanh nghiệp không thực hiện hoặc thực hiện không có kết quả tái cơ cấu, cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước và nhiệm vụ được giao trong quản lý, điều hành doanh nghiệp.

Hàng năm, mà trước mắt là năm 2015, Chủ tịch và Tổng giám đốc các tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước và DN NN không được nhận các danh hiệu thi đua, khen thưởng, không được xem xét bổ nhiệm, đưa vào quy hoạch lên chức vụ cao hơn hoặc bổ nhiệm lại nếu đơn vị mình không hoàn thành nhiệm vụ, kế hoạch tái cơ cấu DN NN đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt mà không có lý do chính đáng được Bộ quản lý ngành báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, chấp thuận.

3. Trong Quý III năm 2015, Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với các Bộ quản lý ngành, ngân hàng Nhà nước Việt Nam và các tập đoàn, tổng công ty nhà nước tiến hành rà soát, phân loại và lập phương án thoái vốn tổng thể đối với khoảng 18.990 tỷ đồng các tập đoàn, tổng công ty nhà nước đã đầu tư vào 5 lĩnh vực nhạy cảm báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, cho ý kiến chỉ đạo.

4. Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp phối hợp với Bộ Tài chính tăng cường kiểm tra, đôn đốc, giám sát các bộ, ngành, địa phương, tập đoàn, tổng công ty nhà nước trong việc thực hiện tái cơ cấu, cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước cùng với thực hiện nhiệm vụ sản xuất - kinh doanh được giao.

5. Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp tổng kết công tác sắp xếp, tái cơ cấu DN NN giai đoạn 2011 - 2015, xây dựng phương án tổng thể cho giai đoạn 2016 - 2020.

6. Tăng cường và chủ động công tác thông tin, tuyên truyền, tạo sự đồng thuận, nhất trí cao giữa các ngành, các cấp, các doanh nghiệp, nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ tái cơ cấu DN NN, góp phần thực hiện thắng lợi kế hoạch tái cơ cấu nền kinh tế giai đoạn 2011-2015 mà Đảng, Chính phủ đã đề ra.

Thường trực Ban Chỉ đạo Đổi mới và Phát triển doanh nghiệp kính báo cáo./.